

DOCUMENTAȚIA DE ATRIBUIRE A CONTRACTULUI PRIVIND COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR JUST/2018/JACC/PR/CRIM/018

Elaborarea și organizarea de cursuri de formare pentru juriști în ceea ce privește normele în materie de combatere a spălării banilor (CSB) și a finanțării terorismului (CFT) la nivelul UE

MANUALUL FORMATORULUI

---

22 februarie 2021

Declarație de declinare a responsabilității

Informațiile cuprinse în prezentul manual constituie rezultatul unui contract încheiat cu Uniunea Europeană (număr de referință: JUST/2018/JACC/PR/CRIM/018) și nu reflectă opinia oficială a Comisiei Europene. Nici Comisia Europeană, nici persoanele care acționează în numele Comisiei, nu pot fi considerate răspunzătoare pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile cuprinse în prezentul manual.

EDITORI

Fundația Avocaților Europeni (European Lawyers Foundation)

Fluwelen Burgwal 58

2511 CJ Haga

Țările de Jos

+31 612 990 818

www.elf-fae.eu

info@elf-fae.eu

Consiliul Barourilor Europene (CCBE)

Rue Joseph II, 40

1000 Bruxelles

Belgia

+32 2234 6510

www.ccbe.eu

info@ccbe.eu

Fotografii (prima pagină) realizate de:

© Adobe Stock

CUPRINS

INTRODUCERE	4
MODUL DE UTILIZARE A PREZENTULUI MANUAL.....	6
<i>Rezultatele învățării.....</i>	<i>6</i>
<i>Metodologie.....</i>	<i>8</i>
FORMARE EFICIENTĂ.....	8
MATERIALE-SURSĂ.....	10
STUDII DE CAZ	11

MANUALUL FORMATORULUI

INTRODUCERE

Prezentul manual de formare (manualul formatorilor) este destinat celor care instruiesc avocații în domeniul normelor aplicate la nivelul UE privind combaterea spălării banilor (CSB) și combaterea finanțării terorismului (CFT). Există un manual similar și pentru cei care participă la activitățile de formare în calitate de cursanți (manualul utilizatorilor).

Ambele manuale reprezintă rezultatul unui contract atribuit de Comisia Europeană Fundației Avocaților Europeni (ELF) și Consiliului Barourilor Europene (CCBE), intitulat „Development of organisation of training for lawyers on Anti-Money Laundering (AML) and Counter Terrorist Financing (CTF) Rules at EU level” [Îmbunătățirea organizării de activități de formare destinate avocaților în domeniul normelor aplicate la nivelul UE privind combaterea spălării banilor (CSB) și combaterea finanțării terorismului (CFT)] - contractul de servicii JUST/2018/JACC/PR/CRIM/0185.

Obiectivele urmărite de Comisia Europeană prin atribuirea acestui contract sunt:

„Obiectivul general al contractului este de a furniza activități de formare, de sensibilizare și de promovare a comunicării principiilor și conceptelor esențiale ale normelor UE în materie de combatere a spălării banilor (CSB) și a finanțării terorismului (CFT) în rândul avocaților. Scopul contractului este de a analiza, de a evalua și de a veni în sprijinul nevoilor avocaților prin sporirea gradului lor de sensibilizare privind rolul și obligațiile care le revin, în temeiul directivei, în procesul de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Obiectivul specific este ca de programul de formare să beneficieze un număr cât mai mare posibil de avocați din întreaga Uniune. În special, activitățile de formare pot sprijini avocații în cauză să formuleze răspunsuri cu privire la modalitatea optimă în care pot:

- *să cunoască și să înțeleagă obligațiile relevante în materie de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului; să reflecteze asupra modalităților în care avocații și cabinetele de avocatură ar putea face obiectul unei utilizări necorespunzătoare în contextul operațiunilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;*
- *să reflecteze asupra practicilor pe care avocații și cabinetele de avocatură le pot adopta în baza competenței lor specifice și în conformitate cu normele baroului relevant, pentru a asigura menținerea celor mai înalte standarde deontologice ale profesiei;*
- *să identifice problemele care pot să apară în interpretarea dispozițiilor specifice în raport cu cazurile ipotetice și reale și având în vedere, în special, continuitatea relațiilor lor de afaceri cu clienții, dar și alte considerente”.*

Înainte de elaborarea manualelor de formare, membrii consorțiului au realizat o evaluare a nevoilor de formare (ENF) și au întocmit o strategie de formare pe baza răspunsurilor primite la un chestionar prin care se solicitau informații despre practicile aplicate în prezent de fiecare stat membru cu privire la formarea avocaților în domeniul normelor de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului instituite la nivelul UE. La chestionar au răspuns toți cei 27 de membri UE ai CCBE, precum și Regatul Unit.

Prezintă relevanță reamintirea [contextului directivelor privind combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului](#), întrucât aceste directive au impact asupra avocaților. Spălarea banilor și finanțarea terorismului reprezintă amenințări grave la adresa vieții și a societății, conduc la violență, încurajează alte activități infracționale și periclitează fundamentul statului de drept. Având în vedere rolul avocatului în societate, obligațiile profesionale inerente, dar și alte obligații și standarde, avocații trebuie, în permanență, să acționeze cu integritate, să respecte statul de drept și să nu faciliteze nicio activitate infracțională. Acest lucru presupune ca avocații să fie în permanență conștienți de amenințarea reprezentată de infractorii care încearcă să se folosească în mod necorespunzător de profesia de avocat în vederea desfășurării de activități de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Avocații și cabinetele de avocatură trebuie să se asigure că își cunosc obligațiile în materie de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului și că respectă aceste obligații, astfel cum decurg acestea din:

- (i) normele deontologice esențiale ale profesiei de avocat, inclusiv din obligația de a nu sprijini sau facilita activitatea infracțională; precum și din
- (ii) cerințele dreptului Uniunii.

Toți avocații din UE trebuie să cunoască obligațiile juridice și deontologice relevante care le revin și să se informeze în permanență cu privire la acestea, precum și cu privire la riscurile care sunt relevante pentru domeniul în care își exercită profesia și pentru clienții lor. Acest aspect este deosebit de important având în vedere faptul că activitățile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului desfășurate de infractori înregistrează o evoluție rapidă și constantă, devenind din ce în ce mai sofisticate. Cunoașterea, vigilența și recunoașterea indicatorilor de alertă sunt cele mai bune instrumente de care dispune un avocat pentru a evalua situații care ar putea ridica semne de întrebare legate de spălarea banilor și de finanțarea terorismului.

Scopul acestui manual este de a ajuta formatorii care instruiesc avocații în domeniul CSB/CFT să înțeleagă modul de organizare a unei astfel de formări, astfel încât avocații să își însușească pe deplin obligațiile juridice și deontologice care le revin și să își înțeleagă vulnerabilitatea în fața riscurilor.

MODUL DE UTILIZARE A PREZENTULUI MANUAL

Prezentul manual al formatorilor este însoțit de un manual al utilizatorilor, destinat celor care participă la activitatea de formare.

Manualul utilizatorilor prezintă în detaliu cadrul aferent normelor aplicabile la nivelul UE în materie de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului. Acest manual ar trebui considerat ca fiind modelul de bază pentru formarea avocaților cu privire la aceste norme. Cu toate acestea, manualul nu ar trebui să fie considerat un model fix care să fie aplicat în mod necondiționat în cadrul fiecărei sesiuni de formare, motivul evident fiind acela că sesiunile pot varia în funcție de următorii factori:

- cunoștințele și experiența anterioare ale cursanților;
- vulnerabilitatea cursanților față de riscuri specifice în materie de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului;
- durata cursului (având în vedere posibilitatea unui conținut mai generos al fiecărei componente a unui curs cu o durată mai mare);
- participarea la un curs general care acoperă întreaga tematică, sau la un curs care se axează în mod specific pe un singur subiect al tematicii.

Cu alte cuvinte, manualul utilizatorilor ar trebui privit ca o rampă de lansare pentru sesiunile de formare care urmează planul stabilit prin acesta.

Rezultatele învățării

Înainte de pregătirea manualului formatorilor și a manualului utilizatorilor, s-a efectuat o analiză a nevoilor de formare a avocaților din UE, această analiză fiind urmată de o evaluare a nevoilor de formare (ENF). La pregătirea unei sesiuni de formare ar trebui să se țină seama, de asemenea, de ENF, în funcție de conținutul manualului utilizatorilor. ENF stabilește rezultatele învățării în ceea ce privește aptitudinile, competențele și cunoștințele și a fost utilizată ca fundament pentru prezentul manual al formatorilor.

Unul dintre rezultatele ENF a fost acela că avocații, cu o majoritate covârșitoare, doresc ca formarea să fie de natură practică și să se concentreze pe studii de caz și bune practici. Drept urmare, formarea înrădăcinată în cerințele și realitățile cotidiene ale profesiei de avocat se va adresa unui auditoriu pregătit. În cadrul fiecărei sesiuni de formare va trebui să se găsească un echilibru între predarea esenței normelor de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului, pe de o parte, și prezentarea de exemple prin care această esență să prindă viață pentru avocații practicanți, pe de altă parte.

Deși manualul utilizatorilor nu conține niciun studiu de caz, formatorii sunt îndrumați către documentul „[A lawyer's guide to detecting and preventing money laundering](#)” (Ghid pentru depistarea și prevenirea spălării banilor, destinat avocaților), publicat de CCBE, Asociația

Internațională a Barourilor (IBA) și Asociația Barourilor Americane (ABA) în 2014, în care, la paginile 39-46, sunt oferite mai multe studii de caz. Mai multe informații în acest sens se găsesc mai jos, la secțiunea intitulată „Studii de caz”.

De asemenea, liste lungi de riscuri există atât în publicația CCBE-IBA-ABA menționată mai sus, cât și în altă publicație utilă, intitulată „[Guidance for a risk-based approach for legal professionals](#)” (Ghid pentru abordarea bazată pe risc, destinat persoanelor care exercită profesii juridice liberale), publicat de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) în 2019. În mod tradițional, aceste riscuri sunt defalcate pe trei domenii:

- factori de risc privind clienții
- factori de risc privind tranzacțiile
- factori de risc privind zonele geografice

Anexa III la directivă prezintă o listă neexhaustivă a factorilor și tipurilor de dovezi cu privire la riscurile potențial mărite din cadrul acestor trei categorii, însă cele două publicații deja menționate oferă exemple suplimentare ample la paginile 28-38 din publicația CCBE-IBA-ABA și la paginile 27-43 din publicația GAFI. Aceste riscuri reprezintă surse bogate atât pentru studii de caz, cât și pentru bune practici, care pot servi drept exemple concrete pentru avocații care urmează cursuri de formare; în continuare, la secțiunea „Studii de caz”, sunt prezentate materiale suplimentare cu privire la modul în care pot fi utilizate cele două publicații în cadrul cursurilor de formare.

În cele din urmă, ENF conține o enumerare a domeniilor cu privire la care majoritatea respondenților care au calitate de membru al unui barou au considerat că se impune în mod special formarea avocaților. Aceste domenii sunt:

- (1) Cât de departe trebuie să meargă avocații pentru a identifica sursa fondurilor clienților?
- (2) Cum se efectuează evaluări ale riscurilor în materie de CSB/CFT la nivelul unui avocat sau al unui cabinet de avocatură, pe baza informațiilor privind riscurile și vulnerabilitățile CSB/CFT care se manifestă în domeniul juridic?
- (3) Interacțiunea dintre Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD) și normele privind combaterea spălării banilor
- (4) Informații privind modul în care cabinetele de avocatură mai mici, cu resurse limitate, își pot îndeplini în mod efectiv obligațiile în materie de CSB/CFT
- (5) Cum trebuie procedat cu privire la faptul că normele în materie de CSB/CFT diferă de la un stat membru la altul?
- (6) Elemente de cunoaștere a elementului material al infracțiunilor, a evaluărilor de risc și a obligației de raportare (și anume, nivelul de cunoștințe necesar)

(7) Cum se identifică diferitele tipuri de clienți, de exemplu, persoane fizice, diferite tipuri de societăți, fiducii etc.

(8) Aspecte specifice privind beneficiarii reali

(9) În ce măsură se pot baza avocații pe informațiile primite de la alte entități obligate?

Reamintim faptul că titlurile sunt enumerate aici cu scopul de a ajuta formatorii în procesul de pregătire a cursurilor pe care le predau. Răspunsurile primite la multe dintre întrebările de mai sus se regăsesc în manualul utilizatorilor la rubricile corespunzătoare. Pot exista aspecte specifice care prezintă o importanță mai mare într-o jurisdicție comparativ cu o altă jurisdicție.

Metodologie

Pentru fiecare curs de formare va fi necesară o metodologie distinctă. De exemplu, componenta cursului care vizează normele juridice imperative poate necesita o metodă de predare tradițională bazată pe prelegeri, însoțită de expuneri de diapozitive și notițe. Totuși, componenta practică, inclusiv studiile de caz, poate fi predată mai bine sub formă de ateliere de mici dimensiuni sau de sesiuni de discuții în grupuri restrânse, însoțită de stabilirea de exerciții.

FORMARE EFICIENTĂ

În cazul formării avocaților în domeniul combaterii spălării banilor se aplică aceleași principii generale ale unei formări de calitate.

Există totuși anumite principii specifice care ar trebui avute în vedere pentru un curs de formare în domeniul combaterii spălării banilor, după cum urmează:

- (1) Este posibil ca avocații care participă la un curs să prezinte niveluri diferite de cunoștințe și de așteptări. Este important să se cunoască, de la bun început, care sunt cunoștințele de care participanții dispun deja. De exemplu, este posibil ca unii avocați să considere că normele privind combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului nu li se aplică deloc, caz în care ar trebui să se pună accent pe detaliile domeniului de aplicare a directivei. Alți avocați pot avea puțină experiență în materie de drept penal, iar în acest caz ar fi util ca accentul să se pună pe tipurile de infracțiuni care stau la baza exemplurilor concrete în materie de combatere a spălării banilor sau a finanțării terorismului. Prin urmare, este important să se evalueze de la bun început nivelul de cunoștințe și de cunoaștere în rândul participanților, eventual prin intermediul unui chestionar formal sau printr-o sesiune orală rapidă de întrebări și răspunsuri organizată la început, pentru a se asigura că formarea va fi relevantă și eficientă.

- (2) Pentru a oferi o perspectivă diferită, este utilă invitarea de experți externi în calitate de vorbitori în cadrul unui eveniment de formare în materie de combatere a spălării banilor. Alegerea evidentă este aceea de a invita persoane din cadrul unității naționale de informații financiare (FIU) care se ocupă cu rapoartele de tranzacții suspecte, deoarece acestea pot explica tipurile de cazuri cu care se confruntă. Este important ca reprezentanții FIU să fie informați cu privire la necesitatea de a prezenta exclusiv exemple care se aplică avocaților, dar și cu privire la normele specifice în materie de combatere a spălării banilor care se aplică avocaților, astfel încât prezentarea susținută de aceștia să fie relevantă.
- (3) Legislația privind combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului corespunde unui domeniu al dreptului în care, spre deosebire de majoritatea celorlalte domenii ale profesiei de avocat, nerespectarea procedurilor corecte poate atrage răspunderea penală și de altă natură a avocatului. Prin urmare, este important ca după finalizarea sesiunii, participanții să aibă o idee clară privind importanța normelor și modul în care nerespectarea lor îi poate expune unor răspunderi și le poate aduce atingere reputației (și, eventual, mijloacelor de trai, în cazul în care chestiunea este suficient de gravă).
- (4) După cum s-a subliniat în întregul manual, avocații afirmă în mod constant că, în acest domeniu, au cel mai mult de învățat atunci când li se prezintă exemple concrete. Prin urmare, tuturor vorbitorilor ar trebui să li se solicite să ofere cât mai multe exemple posibil în prezentările pe care le susțin, cu atât mai mult cu cât semnificația expresiilor importante din directivă nu este întotdeauna de la sine înțeleasă. De asemenea, ar trebui avută în vedere organizarea unei sesiuni speciale dedicată exclusiv unuia sau mai multor studii de caz. Mai multe informații în acest sens se găsesc mai jos, la secțiunea intitulată „Studii de caz”. În plus, ar trebui să fie încurajată o interacțiune generală între formator (formatori) și cursanți, dar și adresarea de întrebări, de către participanți, pe parcursul sesiunii.
- (5) Adesea, formarea va fi pregătită de persoane specializate în formare în termeni generali, care acoperă tematici multiple, întrucât formarea profesioniștilor este o competență de sine stătătoare. Cu toate acestea, formarea în domeniul combaterii spălării banilor sau a finanțării terorismului este diferită de formarea privind tematicile care vizează exclusiv dreptul material, întrucât acoperă atât dreptul material, cât și procedurile care trebuie să fie integrate în gestionarea activităților profesionale. În plus, nerespectarea normelor poate conduce la impunerea de sancțiuni severe împotriva avocaților înșiși, inclusiv la excluderea din barou în anumite cazuri grave, depășind astfel tipul mai uzual de caz de neglijență care ar rezulta în urma lipsei de formare cu privire la un subiect de drept material. Este important ca formarea să fie pregătită ținând cont de aceste elemente. În consecință, se recomandă ca planificarea programului de formare să fie realizată de un formator generalist împreună cu un expert în normele privind CSB/CFT, pentru a se asigura că subiectele relevante sunt abordate în mod corespunzător de către experții potriviți.

MATERIALE-SURSĂ

Astfel cum s-a menționat deja, au fost publicate ghiduri utile destinate avocaților în domeniul CSB/CFT. Acestea au fost folosite la elaborarea manualului utilizatorilor și, de asemenea, au fost citate în secțiunile precedente ale prezentului manual al formatorilor. Ghidurile sunt recomandate formatorilor ca sursă de idei suplimentare.

Cele două ghiduri principale sunt:

- (1) „[A lawyer’s guide to detecting and preventing money laundering](#)” (Ghid pentru depistarea și prevenirea spălării banilor, destinat avocaților), publicat de CCBE, Asociația Internațională a Barourilor (IBA) și Asociația Barourilor Americane (ABA) în 2014
- (2) „[Guidance for a risk-based approach for legal professionals](#)” (Ghid pentru abordarea bazată pe risc, destinat persoanelor care exercită profesii juridice liberale), publicat de Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) în 2019

Cu toate acestea, ar trebui reamintit faptul că aceste două ghiduri nu au fost publicate având în vedere cadrul specific al actualei legislații europene. Acestea abordează principiile esențiale și sunt destinate avocaților din întreaga lume. În plus, având în vedere că primul ghid a fost publicat în urmă cu câțiva ani, este posibil ca unele condiții care au stat la baza acestuia să fi suferit modificări.

În plus, Legal Sector Affinity Group a publicat documentul „[Anti-Money Laundering Guidance for the Legal Sector](#)” (Ghid pentru combaterea spălării banilor, destinat domeniului juridic) în Regatul Unit în 2020, în timp ce Regatul Unit se afla încă în perioada de tranziție premergătoare ieșirii sale din UE. Acesta este unul dintr-o serie de ghiduri emise de barouri. Printre alte ghiduri publicate în UE se numără ghidurile emise de [Baroul din Irlanda \(Law Society of Ireland\)](#) și de [Baroul din Țările de Jos \(Dutch Bar\)](#).

Apoi, există hotărâri ale instanțelor care ar trebui luate în considerare. Cele două cauze principale la nivel european sunt citate și descrise pe scurt în manualul utilizatorilor. Hotărârile instanțelor sunt esențiale din punctul de vedere al impactului directivei și al normelor CSB/CFT în general asupra uneia dintre valorile fundamentale ale profesiei de avocat, și anume secretul profesional (care este cunoscut și sub alte denumiri, cum ar fi confidențialitatea și secretul profesional al avocatului). Este probabil ca acest subiect să apară în majoritatea cursurilor de formare pentru avocați cu privire la noimele CSB/CFT și, prin urmare, formatorilor li se recomandă să se familiarizeze cu aceste hotărâri:

- [Ordre des barreaux francophones et germanophone și alții împotriva Conseil des ministres](#), Cauza C-305/05
- [Michaud împotriva Franței](#) (Cererea nr. 12323/11)

Formatorii ar trebui, de asemenea, să fie conștienți că manualul utilizatorilor, și, într-adevăr, hotărârile menționate mai sus, vizează combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului la nivel european. Directiva va fi fost pusă în aplicare în legislația națională și ar putea exista și cauze naționale, fiind important ca formatorul să le cunoască și să le înțeleagă și pe acestea.

Este important ca avocații să cunoască formularea exactă utilizată atât în versiunea directivei în limba lor națională, cât și în legislația națională de punere în aplicare și modul în care aceasta este interpretată în mod obișnuit. Legislația națională și jurisprudența națională nu se pot abate de la standardul aplicabil la nivelul Uniunii astfel cum a fost stabilit în directivă și, în caz contrar, directiva prevalează. Însă domeniul de aplicare al expresiilor ar putea fi totuși oarecum diferit de la un stat membru la altul.

În sfârșit, formatorii ar trebui să țină seama și de contextul și conținutul evaluărilor riscurilor la nivel național, întrucât condițiile care stau la baza riscurilor de spălare a banilor vor fi diferite de la un stat membru la altul. GAFI păstrează o [evidență a evaluărilor riscurilor la nivel național](#).

STUDII DE CAZ

În prezentul manual al formatorilor s-a făcut trimitere în mod repetat la cele două ghiduri existente privind responsabilitățile avocaților în raport cu combaterea spălării banilor sau a finanțării terorismului. Aceste publicații oferă exemple concrete privind vulnerabilitățile profesiei de avocat față de activitatea infracțională în acest domeniu. Ghidurile nu vizează în mod specific responsabilitățile care decurg din legislația europeană, ci sunt ghiduri generale destinate să fie utilizate de avocații din întreaga lume. Materialul trebuie să fie utilizat având în vedere acest lucru.

Ghid pentru depistarea și prevenirea spălării banilor, destinat avocaților („A lawyer’s guide to detecting and preventing money laundering”), publicat de CCBE, Asociația Internațională a Barourilor (IBA) și Asociația Barourilor Americane (ABA) în 2014 (denumit în continuare „primul ghid”) prezintă utilitatea cea mai mare pentru prezentul manual al formatorilor deoarece, începând de la pagina 40, conține studii de caz care pot fi utilizate în cadrul sesiunilor de formare. În mod specific, atunci când se discută materialul împreună cu cursanții, se poate pune accent pe soluțiile europene.

În ghid este prezentată o gamă largă de studii de caz. Pentru fiecare există un titlu la care se încadrează studiul de caz respectiv, care este urmat de o serie de fapte tipice. Se afișează apoi o listă de semnale de alertă la apariția cărora faptele ar trebui să alerteze orice participant, urmată de o soluție de tipul „Cum puteți acționa?”

Un exemplu tipic este prezentat în continuare:

Tranzacții abandonate și transfer de fonduri fără un act juridic subiacent

Un cabinet de avocatură a fost abordat de un client nou care dorește asistență din partea acestuia pentru o serie de achiziții de active. Clientul colabora cu un avocat debutant din cadrul cabinetului care, la cererea clientului, i-a furnizat acestuia datele contului bancar al cabinetului înainte de a aplica precauția privind clientela (CDD) sau de a semna un

contract de asistență juridică cu clientul. Clientul nu a prezentat instrucțiuni suplimentare în urma depunerii fondurilor. Ulterior, clientul a explicat că nu mai intenționează să achiziționeze activele în cauză și a solicitat ca fondurile depuse să fie puse la dispoziția unui terț, în loc să fie virate înapoi în contul său personal.

Semnale de alertă:

Odată ce fondurile ajung în contul clientului, tranzacția este abandonată. Clientul solicită ca fondurile depuse să fie trimise către un terț, în loc să îi fie returnate. Clientul evită contactul personal fără un motiv întemeiat.

Cum puteți acționa?

Nu permiteți clienților să depună fonduri la un client decât după ce finalizați precauția privind clientela (CDD), stabiliți scopul tranzacției și dobândiți certitudinea că fondurile nu prezintă riscuri de spălare a banilor. În mod alternativ, nu transmiteți fondurile către un terț, ci returnați-le la sursa inițială.

Ambele ghiduri, adică primul ghid de mai sus din care a fost extras studiul de caz și cel de al doilea ghid, și anume „Guidance for a risk-based approach for legal professionals” (Ghid pentru abordarea bazată pe risc, destinat persoanelor care exercită profesii juridice liberale), publicat de Grupul de Acțiune Financiară Internațională în 2019 (denumit în continuare „al doilea ghid”), conțin semnale de alertă care evidențiază în mod concret vulnerabilitățile profesiei de avocat.

Așadar, găsiți mai jos o listă tipică de semnale de alertă din primul ghid, extrase din capitolul IV al acestuia, care se referă în mod specific la semnale de alertă (lista cuprinde o multitudine de astfel de semnale):

Modalitatea de plată

- *Activul este achiziționat cu numerar și apoi este imediat utilizat drept garanție pentru un împrumut.*

Nu există nicio explicație legitimă pentru:

- *stabilirea unei perioade de rambursare neobișnuit de scurtă;*
- *rambursarea creditelor ipotecare în mod repetat cu mult înainte de data scadenței asupra căreia se convenise inițial; sau*
- *finanțarea este oferită de un creditor, persoană fizică sau juridică, care nu are calitatea de instituție de credit.*

Al doilea ghid cuprinde o anexă (anexa 5) intitulată „Examples of Red flags highlighting suspicious activities or transactions for legal professionals” (Exemple de semnale de alertă care evidențiază activități sau tranzacții suspecte, destinate persoanelor care exercită profesii juridice liberale), din care am extras următoarele exemple:

- l) Garanția oferită pentru tranzacție se află în prezent într-o țară cu grad ridicat de risc.*
- m) A fost înregistrată o majorare semnificativă a capitalului unei societăți recent constituite sau aporturi succesive la aceeași societate într-o perioadă scurtă de timp, fără vreo explicație logică.*
- n) S-a înregistrat o majorare de capital dintr-o țară străină care fie nu are nicio legătură cu societatea în cauză, fie prezintă un grad ridicat de risc.*
- o) Societatea primește o infuzie de capital sau de active în natură, această infuzie fiind excesiv de mare comparativ cu activitatea desfășurată, mărimea societății sau valoarea de piață a societății, fără vreo explicație logică.*

Aceste exemple au fost prezentate întrucât evidențiază faptul că, chiar și atunci când un formator nu utilizează unul dintre studiile de caz din primul ghid, ambele ghiduri oferă semnale de alertă concrete pe baza cărora se pot realiza cu ușurință alte studii de caz. După cum s-a menționat anterior, cu cât formarea este mai concretă, cu atât va fi mai ușor pentru cursanți să asimileze informațiile prezentate.